

TEHNIKA ÜLIKOOL

Esmaspäev
26 (1486)
13. oktoober 1997
Hind 1 kr

Tallinna Tehnikaülikooli ajaleht

REKTORITE PÖÖRDUMINE AVALIKKUSE POOLE

Eesti avalik-õiguslike ülikoolide rektorid väljendavad oma muret kõrghariduse jätkuva alafinantseerimise pärast, mille kestmine viib paratamatult kas kvaliteedi langemisele või süsteemi kokkuvarisemisele.

Suhteline vahe kõrghariduse ja teiste elualade finantseerimise mahus ei väljendu enam protsentides, vaid kordades. Kui enamik hindu on lähenemas meie põhja- ja läänenaabrite tasemele, siis võimaluse eest omandada kõrgharidus tahetakse jätkuvalt maksta 5-6 korda vähem kui mujal. Selle tulemusel õppejõudkond vananeb, võimekamad õppejõud lahkuvad ülikoolidest, noored aga ei soovi saada õppejõuks ega teadustöötajaks Eestis; aineiline baas vananeb ja hooned lagunevad.

Ülikoole on viimastel aastatel reformitud tunduvalt radikaalsemalt kui mitmeid teisi institutsioone. Oleme muuhulgas oluliselt vähendanud töötajate arvu ja esitame enamikule neist varasemast palju kõrgemaid nõudmisi. See töö jätkub. Anname praegu vähema hulga inimestega paremaid haridusvõimalusi ja enam teadusproduksiooni kui enne rohkematega. Ent sisemised ressursid on ammendumas.

Kõrghariduse kvaliteeti ei saa enam hoida ega tõsta, kui riigi finantseerimispoliitika töötab sellele vastu. Oleme seisukohal, et Eesti noortele kõlbliku hariduse pakkumiseks vajab meie kõrgharidussüsteem kiiresti investeeringuid ligikaudu poole miljardi krooni ulatuses. Investeeringud ei tähenda siinkohal mitte üksnes tööks sobivate hoonete ehitamist ja remonti, vaid - ennekõike - raha paigutamist nende inimeste kvaliteeti, kelle kanda on Eesti, tema majandus ja vaimuelu, kultuur ja poliitika tulevikus.

Riigikogul tuleb tahes-tahtmata otsustada, kui suurel määral on võimalik riigieelarvet hariduse päästmiseks ümber jaotada; kust leida vahendeid - kas ettevõtete riigiosalust müües, tasuta kõrgharidust kehtestades... Igatahes ei tohi hariduse prioriteetsusest rääkimine enam rääkimiseks jääda.

Ähvardavad pöördumatud muutused ülikoolides viivad selleni, et järgmise aastatuhande alguse Eesti pole ühineva Euroopa tööjoturul konkurentsivõimeline. See on meie eksistentsi küsimus. Tegutseda tuleb praegu!

Tallinna Tehnikaülikooli rektor,
Rektorite Nõukogu esimees

Olav Aarna

Tartu Ülikooli rektor

Peeter Tulviste

Eesti Põllumajandusülikooli rektor

Hardi Tullus

Tallinna Pedagoogikaülikooli rektor

Mait Arvisto

Eesti Kunstiakadeemia rektor

Ando Keskküla

Eesti Muusikaakadeemia rektor

Peep Lassmann

2. oktoobril, 1997

TTÜ nõukogus

30. septembril

Valiti nõukogu juhataja ja asejuhataja 1997/98. õppeaastaks:

nõukogu juhatajaks valiti energiasüsteemide professor Mati Valdma ja asejuhatajaks tekstiilitehnoloogia professor Antti Viikna.

Otsustati moodustada 1. jaanuarist 1998 kirjastusosakonna ja trükikoja baasil tugistruktuuriüksus kirjastus ning kinnitati kirjastuse põhimäärus.

Moodustati 1. oktoobrist 1997 järgmised TTÜ teadus- ja arendusametused ning kiideti heaks ühinemislepingutes toodud osapoolte kohustused:

- 1) teadusasutus Tallinna Tehnikaülikooli Keemia Instituut
- 2) teadus- ja arendusametused Tallinna Tehnikaülikooli Põlevkivi Instituut
- 3) arendusametused Tallinna Tehnikaülikooli Arenduskeskus EAK
- 4) teadusasutus Tallinna Tehnikaülikooli Geoloogia Instituut
- 5) kiideti heaks varsema otsusega moodustatud teadusametuse TTÜ Küberneetika Instituut ühinemislepingutes toodud osapoolte kohustused.

Kinnitati nõukogu alaliste komisjonide: akadeemilise komisjoni, arengukomisjoni, teaduskomisjoni ja õppekomisjoni põhimäärused.

Moodustati nõukogu alalised komisjonid 1997/98 õppeaastaks järgmises koosseisus:

I. Akadeemiline komisjon:

Olav Aarna - komisjoni esimees
Maido Ajaots
Hiie Hinrikus
Andres Keevallik
Rein-Karl Loide
Margus Metssalu
Rein Munter
Arvo Ots
Väino Rajangu
Andres Trikkel

Vello Vensel
Karl Õlger

II. Arengukomisjon:

Olav Aarna - komisjoni esimees
Jüri Tanner
Meelis Ideon
Kati Kõrbe
Rein-Karl Loide
Jüri Papstel
Alari Purju
Enno Reinsalu
Ennu Rüstern
Eduard Schults
Jüri Sutt

III. Teaduskomisjon

Rein Küttner - komisjoni esimees
Markko-Raul Esop
Leo Mõtus
Arvo Ots
Jüri Papstel
Hannes Plinte
Alari Purju
Peeter Puusepp
Boris Tamm
Mare Teichmann
Karl Õlger
Andres Öpik

IV. Õppekomisjon

Tiit Kaps - esimees
Jüri Joller
Rein Jürgenson
Jakob Kübarsepp
Veiko Põldmaa
Tõnu Ruus
Ennu Rüstern
Peep Sürje
Jaak Tamberg
Katri Tammsaar
Mari Uiho

Kinnitati nõukogu tööplaani 1997/98 sügissemestriks.

TTÜ nõukogu sügissemestri tööplaani täitmiseks moodustati nõukogu ajutised komisjonid:

täienduskoolituse keskuse tegevuse hindamiseks (esimees prof Väino Rajangu) ja ehitusteaduskonna tegevuse hindamiseks (esimees prof Enno Reinsalu).

Kinnitati Tallinna Tehnikaülikooli osalus sihtasutuse "Ülikoolide keskus Saaremaal" loomisel asutajaliikmena.

TTÜ valitsuses

9. septembril

Kinnitati muudatused akadeemiliste ametikohtade nimistusse.

Personaliosakonna juhatajale hr Boris Gordonile tehti ülesandeks analüüsida lektorite koormust ja vanuselist struktuuri.

Valitsuse reservist eraldati 10.000 krooni TTÜ kui sihtasutuse "Ülikoolide keskus Saaremaal" ühe asutajaorganisatsiooni osamaksu tasumiseks.

23. septembril

Kuulati kantsleri Jüri Tanneri aruanne 1997 koondeelarve täitmise kohta. Konstateeriti, et ülekulu ei ole eelarve ühegi artikli osas.

Alates 1. septembrist 1997 viidi emeriitprofessori tasumäär kooskõlla professorite keskmise tasuga alates septembrikuust.

Valitsuse reservist eraldati materjaliuuringute keskusele 187 500 krooni - unikaalsete seadmete hoolduseks ja remondiks ning ajakirja A&A väljaandmiseks - 55 000 krooni.

Kinnitati eelisjärjekord reservi arvatud ülikoolisestele taotlusprojektidele.

7. oktoobril

Kinnitati õppetegevuse mahu järgi sügissemestriks täiendavaks finantseerimiseks eraldatud summa jaotus akadeemiliste struktuuriüksuste vahel.

Kiideti heaks Akadeemia tee 7a hoolduskulude määr 6 krooni/m ja külalistubade üürimäär keskmiselt 50% võrra tõstmise.

Kokkuvõtte tegi
Viivi Russ
ülikooli sekretär

Tehnikaülikool sai uue automaatikakeskuse

"Eile" avati Tallinna Tehnikaülikoolis Siemensi ja Astrodata tehnikal põhinev automaatikakeskus. Süsteemitehnika teaduskonna dekaani ning reaalajasüsteemide professori Leo Mõttuse** sõnul on tegemist nüüdisaegse automaatikasüsteemiga.

Laboris saab teha kõike alates algoritmi väljatöötamisest, selle realiseerimisest ja simuleerimisest. Tulemused annab Mõttuse sõnul üle kanda tööstusesse.

Labor on mõeldud põhiliselt õppetööks ning seda saavad kasutada tudengid alates kolmandast kursusest.

Uus labor läks maksma umbes 1,5 miljonit krooni. Mõttuse sõnul hakati kõigepealt sponsoreid otsima Eestist, kuid kodumaised firmad polnud eriti heal järjel.

Appi tuli Eesti Automaatika Selts, kelle kaudu jõuti Hollandi Kuningliku Inseneride Ühingu. Hollandlastel oli veidi raha üle ning nad soovisid seda Eestis kulutada. Kuid ka hollandlaste rahast jäi väheks. Siis hakati sponsorit otsima juba tulpidemaalit ning jõuti Siemensini. Tulemuseks ongi moodne automaatikalabor.

Uudistetoimetust

* 18. septembri Õhtuleht

** Õige on kahtlemata Leo Mõtus

Kommentaariks TTÜ ajalehe toimetusele, miks kasutasime kolleegide tööd Õhtulehest

Pöördusime kohe pärast labori avamist dekaani prof Mõttuse poole palvega kirjutada oma maja rahvale täpsemalt ja laiemalt labori saamisloost, märkides ära ühtlasi need meiepoolsed inimesed, kes maailmatasemel labori (nagu väljendus ETV Aktuaalne Kaamera) sünnile kaasa aitasid. Toimetuse arvates on tegu ju erakordselt märkimisväärse tehnoloogilise saavutusega terves meie ülikoolis. Kuna prof Mõtus pidi sõitma komanderingusse,

soovitas ta toimetusel pöörduda oma kolleegi Ennu Rüsterni poole, "kes teab sama palju ja veel rohkemgi kui mina", kinnitas dekaan.

Kolme nädala jooksul õnnestus toimetajal automaatika instituudist lugejate tarvis hankida järgmine informatsioon, sedagi pärast pikaajast närvesöövat ootamist:

"17. septembril ka avati pidulikult automaatikainstituudis kaasaegne automaatikalabor, mille loomine sai võimalikuks tänu Hollandi Kuningliku Inseneride Ühingu sponsorabile ja Eesti Automaatikute Seltsi toetusele. Automaatikalabori tuumaks on hajutatud juhtimissüsteem, milline on realiseeritud SIEMENS-i automaatikavahendite ja ASTRODATA arvutite baasil. Plaanis on lokaalvõrgu vahendusel integreerida veel käesoleval aastal automaatikalabor elektroonikainstituudi andmehõive laboriga loomaks virtuaallabor, mida hakatakse kasutama mõlema instituudi õppe- ja teadustöös ning inseneride täiendkoolitusele."

Kõigepealt palume mitte solvuda hr Rüsternil, kellega loodame edaspidigi üheskoos Tehnikaülikooli hüvanguks töötada. Samuti palume mitte pahaks panna neil, kes eelnevast järeldavad, et toimetust nii avalikult reklaamib oma

suutmatust teha tööd: toimetada ülikooli ajalehte tähtsamaid ülikooli uudiseid ja jäädvustada nõnda ajalugu, mis teatavasti on vanem kui meie kõik.

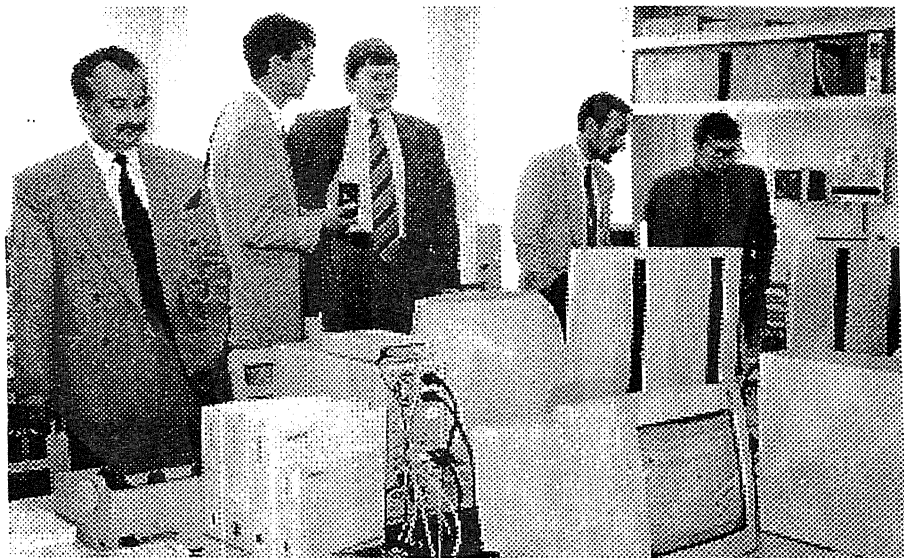
Probleem on märksa laiem, ja hõlmab lõppkokkuvõttes teema: *Tehnikaülikool seest ja väljast*. On vähe, kui rektor (ja mitte ainult tema!) pidulikes aulakõnedes aastast aastasse märgib, et ei saa rahul olla ülikoolielu teavitamisega ajakirjanduses, või et ülikooli kollektiivil võiks olla pisut rohkem oma maja patriotismi. On vähe ka sellest, kui me pole rahul näiteks oma palkadega või koguni terve riigiga, kui meile tundub, et riik piisavalt palju ülikoolide eest ei hoolitse.

Võibolla alustaksime igaüks iseendast. (Siinkirjutaja loomulikult samamoodi.) Kas mina täidan oma lubadused? Kas mina häirin oma tegematajätmistega kolleegi teise tööd? Kas mina olen punktualselt täitnud oma töölepingujärgsed kohustused? Misasi on üldse patriotism turumajanduses ja kas minul peab seda olema? Kes peab tegema ära selle, mille mina tegemata jätan?

Jne. Jne.

Lootuses, et edaspidi pole oma maja uudiste hankimiseks vaja kasutada päevalehtede osalust

toimetaja Urmi Reinde

17. septembril. Automaatikalabori avamine. Foto Meida Jalast

Traditsiooni loomine: esimesed vilistlaspäevad

Enne kui Arengufondi tegevdirektor Mare Aru USAsse sõitis, andis ta ajalehele ülevaate esimestest Tehnikaülikooli vilistlaspäevadest, mis mäletatavasti said teoks 19. ja 20. septembril. "Kuigi osavõtt ei osutunud väga massiliseks, on traditsioonile alus pandud," võttis Mare Aru üldhinnangu kokku.

Mis siis sündis?

Kõigepealt pidas märkimisväärselt huvitava loengu rektor professor Olav Aarna. Kõne teema: Tallinna Tehnikaülikool täna ja homme. Kahetsema peavad Mare Aru sõnul need, kes seda ei kuulnud. Ta loendas saalis loengu alguses 50 inimest. Tõsi küll, kogu aeg tuli rahvast juurde, ja hiljem heideti korraldajatele ette aja vale valikut. Tööpäeva varasel pealelõunal, reedel kell nelj ei jõua meie tegusad vilistlased kuidagi töökohtadest ülikooli üritustele. Tehti ettepanek järgmisel korral pidada vilistlaspäevi näiteks nädalavahetusel.

Mare Aru palub avaldada tänu Paulig Baltic ASle ja tema juhile, vilistlasele Tiit Nuudile, kes leidis võimaluse pärast rektori kõnet sponseerida kohvi.

Pärast kohvipausi jätkusid vilistlasüritused mälumänguga, kus moodustus kolm võistkonda: V-1, BEST-Estonia ja Julge Hunt. Võitis V-1, mille koosseisus esinesid energeetikaüliõpilane Erik Aru ja kolm vilistlast:

AS KTK Overall direktor Heino Raivet, endine aselinnapea ja eelmine vilistlaskogu juhatuse esimees, ametilt Facio Ehituse peaspetsialist Tõnis Kull ja KPMG Estonia konsultant Vello Volt.

BESTi võistkonnas olid tudengid ja vilistlased Margus Metsamuru ja Andrus Lehtmets AS-st ELVIOR. Kolmandana registreerunud Julget Hundi esindasid TTÜ kantsler Jüri Tanner, Eesti Raadio ajakirjanik Erik Samel, TTÜ doktorant Marika Ritsso Kaubandus-Tööstuskojast, Andres Kuli AS-st ELVIOR ja Mare Aru TTÜ-st.

Küsimused oli koostanud mälumängu organiseerimise professionaal Tarmo Kärsna.

Esimese ja väga suure tordiga premeeritud koha sai V-1. Teisele auhinnalisele kohale platseerus BEST (keraamilised plaadid TTÜ vaadetega) ja kolmanda koha väärilise väkese tordi sai Julge Hunt. Osavõtjate hinnangul võib mälumänguga kõigiti rahule jääda.

Pärast mäluturniiri läks vilistlaskokkutulek edasi veiniohtuga peahoone sööklas, mille mõningast kõledust leevendas meie oma meeskoori laul.

Terve teine päev oli sisustatud sportlikult. Ülikooli spordihoone oli korvpalli päralt, võistkondadeks kolm üliõpilaste ja kolm vilistlaste meeskonda. Vilistlasi esindasid

vanas tuntud headuses KAPA, CAF (kunagistest olümpiaehitajatest moodustatud klubi, valdavalt samuti TTÜ vilistlased) ja Tallinna Direktorite Klubi, kus on samuti palju meie lõpetajaid.

Võitis CAF (lühend sõnadest *citius, altius, fortius*). Mängisid sellised ässad nagu Priit Vilba, Indrek Toome, Toomas Sõmera, Riho Remmel jt). Teise koha sai KAPA ja kolmanda tudengite BEST. Peakohtunik oli Joann Lõsov, auhindadeks samuti tort ja plaadid. TTÜ kantsleri Jüri Tanneri sõnul erines turniir ajaloolises mõttes kõigist eelnenutest selle poolest, et tegu oli esmakordse vilistlasüritusega. See lisas kahtlemata muidu nii sportlikule ettevõtmisele oma emotsionaalse värvi.

Vilistlasliikumine on nagu inglise muru kasvatamine, kus head tulemust ei maksa loota enne 60 aastat, märkis Mare Aru. Kuidagi peab ju traditsioone looma ja millestki tuleb alustada. Kuigi osavõtjaid oli sedakorda vähem kui oodanuks, jäid ometi kõik kohalkäinud rahule. Järgmine kord tehakse uuesti ja kindlasti paremini. Ollakse ju ikkagi Eesti ülikoolide seas esimesena organiseerunud vilistlaskogu. Järgmisel aastal saadakse viis aastat vanaks.

Urmi Reinde

Meida Jalasti fotol
(vasakult)

Heino Raivet,

Erik Aru,

Tõnis Kull

Vello Volt.

"Lange & Springer"

30. septembrist kuni 10. oktoobrini oli pearaamatukogu lugemissaalis avatud suurejooneline raamatu-näitus "MAAILM EESTISSE II", mis tutvustas rahvusvahelise raamatuprojekti "Lange & Springer - Buchprojekt für baltische Staaten" raames meie raamatukogule hangitud raamatuid. Projekti sooduspakkumisest k.a. kevadel haarasid kinni kõik teaduskonnad. Kokku telliti 1287 nimetust teadus- ja õpperaamatuid ning teatmeteoseid kõikidest meie ülikoolis õpetatavatest ainevaldkondadest sellistelt tuntud kirjastustelt nagu Academic Press, Addison Wesley, Cambridge UP, McGraw Hill, Macmillan, Elsevier, Kluwer, Oxford UP jt. - 44-lt Euroopa ning USA kirjastuselt. Näitusel eksponeeriti 936 raamatut, sh kaasaanetena diskette ja CD-ROMe.

Näituse avamisel viibis hr. Peter Helferich kirjastusest Springer, kes raamatuprojekti "Lange & Springer" Saksamaa-poolse eestvedajana kõneles sellistes suurtes raamatuprojektides osalemise kasulikkusest nii raamatukogudele kui ka kirjastustele. Raamatukogud saavad võimaluse osta raamatuid märgatava hinnaalandusega, kirjastused oma uusi väljaandeid tutvustada. (Tuletame meelde, et kirjastuste reklaamprospektide ja kataloogidega on raamatukogu külastajail võimalik tutvuda aastaringelt pearaamatukogu rõdul!).

Projektis on ette nähtud, et tellitud raamatutest korraldataks näitus. Tellijatele on see mugav, iga teaduskond võib näha kõiki oma tellitud raamatuid korraga, lisaks veel kolleegide valikut naaberteadusaladelt. Halb on aga see, et raamat jõuab lugejani soovitud mõnevõrra hiljem, kuna tema raamatukogulik töötusprotsess (inventeerimine, liigitamine, kataloogimine jne.) algab alles pärast näitust.

AINULT AASTA LÕPUNI

Hr. P. Helferich teatas näituse külastajale fantastilise uudise - kuni selle aasta lõpuni võimaldab "Lange & Springer" TTÜ õppejõududel ja õppuritel tutvuda Interneti vahendusel kirjastuse Springer elektrooniliste teadusajakirjadega. Springer ONLINE Link avab meie raamatukogule tasuta juurdepääsu ca 200 erialajakirja (enamasti ingliskeelse) täistekstidele. Lugejail on võimalik valida ajakirju 10-st valdkonnast: füüsika, matemaatika, keemia, informatsiooni- ja energiatehnika, majanduse, keskkonnakaitse, inseneri- ja loodusteaduste ning meditsiini alalt.

Arvuti, millelt on avatud juurdepääs Springer'i elektroonilistele ajakirjadele, asub pearaamatukogu rõdul. Valvebibliograaf ütleb teile ajakirjade täistekstide lugemiseks vajaliku parooli ja kasutajanime. Huvilistel palume arvuti kasutamiseks panna eelnevalt aeg kinni (võib ka telefoni teel 620 3553). On võimalik tekste välja printida.

Õppejõud ja teadurid, kasutage suurepäraselt võimalust tutvuda teaduse viimase sõnaga elektrooniliste ajakirjade veergudel, rakendage ka üliõpilased artikleid otsima! Seda enam, et Springer'i ajakirjadest paberandjail on meie raamatukokku tellitud vaid mõned nimetused - *Applicable Algebra in Engineering, Communication and Computing, Constructive Approximation* ja *Computing*.

Õige pea lubas ka Academic Press avada meie raamatukogule oma elektrooniliste ajakirjade sisu. Jälgige uudiseid raamatukogu koduleheküljelt <http://www.lib.ttu.ee>

Taimi Nurmiste
infoosakond

Lühiteated

13.-27. oktoobril

ülikooli peahoone fuajees kirjanduse teemanäitus *Matemaatiline analüüs*.

NB! Näitusel oleva kirjanduse nimesitiku leiata raamatukogu koduleheküljelt <http://www.lib.ttu.ee> klikkides raamatukogul logol rubriiki *Näitused*.

14. oktoobril

Üliõpilaskorporatsioon Sakala kutsub meesstudengeid kell 20.00 Ohvitseride Kasiinosse Sakala 1 õlut jooma, laulma ja juttu ajama. KorpSakala! teeb välja!

15. oktoobril

Teaduste Akadeemia majas Kohtu 6 akadeemik Mart Saarma avalik loeng *Transgeensusest loomadel ja taimedel*. Alguks kell 16. Info tel 444 739.

24.-25. oktoobril

korraldab mehaanikainstituut Põhjamajade arvutusmehaanika seminari.

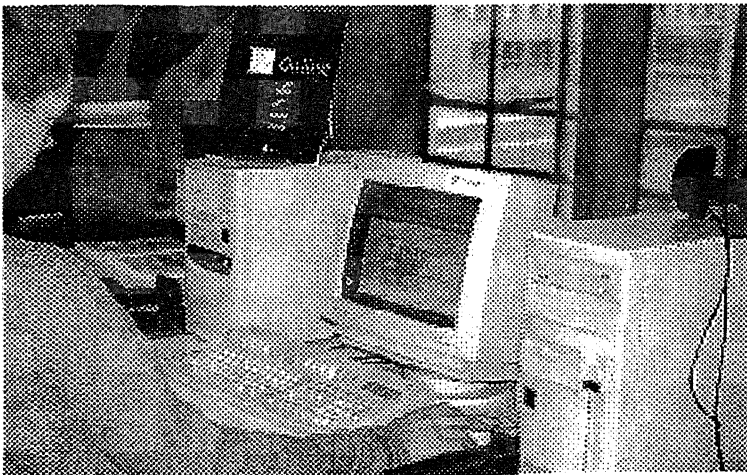
9. oktoobrist 18. detsembrini

igal neljapäeval k 17.30-19.30 korraldavad Eesti Suitsidoloogia Instituut ja MTÜ Eluliin psühholoogilise erikoolituse teemal *Enesetappude ennetamise võimalikkusest ja võimalustest*. Kursused toimuvad aadressil Räägu 49 - 201 Tallinna Pedagoogilise Seminari ruumides. Kursuste maksumus 500 krooni.

Osalemissoovist teatada teisipäeviti ja neljapäeviti tel 556 574 või saata oma nimi ja kontakttel faksil 6466 154.

Vabandame prof Kübarsepa ees!

Toimetus vabandab prof Jakob Kübarsepa ees, kelle kohta andsime eelmises ajalehenumbris ülikooli nõukogu liikmete nimekirjas eksitava informatsiooni. Õige on loomulikult see, et prof Kübarsepp on mehaanikateaduskonna dekaan.

Ameerika ajakirjanikud TTÜs

30. septembril käisid Ameerika meditsiiniajakirjanikud tutvumas Tehnikaülikooli Biomeditsiinitehnika keskusega. Delegatsioon viibis siin, tutvumaks Ida-Euroopa meditsiini ja meditsiinitehnikaga seonduvate probleemidega. Lisaks Eestile käidi ka Venemaal.

Tallinna Tehnikaülikooli katuse all viibiti umbes poolteist tundi, mille käigus neile tutvustati eesti biomeditsiinitehnika programmi, biomeditsiinitehnika keskust ning mõningaid keskuses käimasolevaid teadusprojekte. Ettekannetega esinesid biomeditsiinitehnika keskuse teadurid **Jevgeni Riipulk** ja **Jaanus Lass**.

Jevgeni Riipulga ettekannete teemadeks olid: eesti biomeditsiinitehnika programm ning mikrolaine raadiomeetri kasutamine vähkkasvajate avastamisel. Viimane on ainus

teadaolev vähi varase avastamise passiivne mitteinvasiivne meetod. Teatavasti erineb vähirakkude temperatuur normaalsete rakkude omast. Temperatuuri anomaaliat ongi võimalik registreerida raadiomeetriga. Biomeditsiinitehnika keskuses on välja töötatud ja katsetamisel selline süsteem, mida ettekande käigus ka tutvustati. Jaanus Lassi ettekanded olid teemadel: Tallinna Tehnikaülikooli Biomeditsiinitehnika Keskus ning sagedusadaptiivsed südamestimulaatorid. Viimase ettekande teema põhineb rahvusvahelise abiprogrammi Copernicus JEP CP94-202 raames teostatavatel töödel, mille lõppeemärgiks on välja arendada uut tüüpi, *fuzzy* loogikal baseeruv automaatne kontroll sagedusadaptiivse süda-

mestimulaatori häälestamiseks. Väljatöötatav süsteem lihtsustaks oluliselt arstide tööd stimulaatorite paigaldamisel ning parandaks stimulaatoritega patsientide elukvaliteeti.

Ettekannetele järgnes hulgaliselt kuulajatepoolseid küsimusi kõigvõimalikel meditsiini ja meditsiinitehnikaga seonduvatel teemadel. Huvipakkuvateks olid: meditsiinitehnika tootmine ja kvaliteedi kontroll Eestis, õpesüsteem meditsiinitehnika inseneride koolitamisel Tehnikaülikoolis, teadusprojektide rahastamine Eestis. Ettekannetest äratas sügavamalt huvi mikrolaine raadiomeeter.

Biomeditsiinitehnika keskus

Saksamaale õppima DAAD-i kaudu

On võimalik taotleda 1998/99 õ.a. Saksa Akadeemilise Välisvahetuse (DAAD) stipendiume kraadiõppeüliõpilastele (ka viimase õppeaasta üliõpilastele) ja teadlastele õppimiseks ja enesetäiendamiseks Saksamaa kõrgkoolides või teaduslikes uurimisasutustes:

Aastastipendium kestvusega 10 kuud (1. 10.1998 - 31.07.1999)

Kõikide erialade ülikooli lõpetanutele, kes soovivad mõnes Saksamaa ülikoolis kraadiõppes jätkata, uurimistööd teha või promotiooni läbida.

Vanusepiiriks on 32 aastat stipendiumi alguse hetkel

Lühiuurimistipendium 1 - 6 kuud (mai 1998 - jaanuar 1999)

Kõikide erialade ülikooli lõpetanutele ja noortele teadlastele, kes mõnes saksa ülikoolis või teadusinstituudis uurimistööd teha soovivad, eriti seotuna promotiooniga kodumaal. Vanusepiir 32 eluaastat.

Semestrstipendium 5 kuud 1998/99 talvesemestril

Germanistika eriala üliõpilastele, kes kolmandal või neljandal õppeaastal ühe semestri mõnes saksa ülikoolis õppida soovivad.

Kõrgkoolide suvekursuste stipendium 1 kuud

Mõeldud Saksamaa ülikoolis saksa keele ja kirjanduse ning saksa koduloo suvekursusel osalemiseks. Eelistatakse humanitaar- ja sotsiaalteaduste üliõpilasi.

Uurimistipendium 1 - 3 kuud (aprill 1998 - jaanuar 1999)

Ülikoolides, kõrgkoolides või teadusasutustes töötavatele teaduskraadi omavatele teaduritele, kes soovivad mõnes Saksamaa ülikoolis või teadusasutuses teaduslikku uurimistööd teha.

Ankeetide esitamise tähtaeg 5. november 1997 välissuhete talituses VI - 212 tel. 6203503

Samas taotlusankeedid ja lähem info

Šveitsi õppima

Šveitsi riik pakub välismaalastele 1998/99 õ.a. 9kuulisi stipendiume Šveitsis õppimiseks, mis on mõeldud kraadiõppe üliõpilastele (kõrgkooli lõpetanutele). Stipendiumid on jagatud kaheks programmiks:

* regulaarne programm (Eestile eraldatakse 2 stipendiumi)

* Ida-Euroopa programm (~1 stipendium)

Õppimiskohana tulevad arvesse põhimõtteliselt kõik Šveitsi ülikoolid ja tehnikakõrgkoolid. Kandidaadid peavad valdama hästi kas saksa või prantsuse keelt (vähese keeleoskuse puhul võimalikud 3 kuulised keelekursused enne õpingute algust). Stipendiumi taotleja vanus kuni 35 a (sündinud pärast 1.01.1963)

Stipendiumi suurus kuus:

1650 Šfr. - akadeemilist kraadi omavatele üliõpilastele

4050 Šfr. - keelekursusel osalemiseks (3 kuud)

Stipendiumi saajad on kindlustatud haiguste ja õnnetusjuhtumite vastu, v.a. hambaravi. Reisikulud kannab üliõpilane ise.

Kandidaadilt oodatakse head edasijõudmisvõimet ja selgelt väljendatud õpingutekava, näidates ka ära oma võimalused erialaseks tööks kodumaal. Ankeedi juurde tuleb lisada tõendav dokument kontakti kohta mõne professoriga tema poolt valitud Šveitsi ülikoolis (kinnituskiri professorilt, et õpinguprojekt on teostatav antud ülikoolis).

Lähem info ja ankeedi vormid on saadaval välissuhete talituses, VI-212, ☎ 620 3503

Dokumentid tuua samasse hiljemalt 10. novembriks 1997.

Ida-Euroopa programmi puhul on dokumentide esitamise tähtaeg 15.01.1998 (Šveitsi saatkonda Helsingis)

10 aastat Rotalia Fondi stipendiume

Rotalia Fond andis septembris 1997 järjekordselt välja iga-aastast stipendiumi à US \$ 1000, mis tähistas Fondi pideva stipendiumiprogrammi 10. aasta juubelit. Selle aja jooksul on Fond andnud stipendiume \$ 188.250,00 ulatuses, pluss toetusi eesti üld- ja võitlusorganisatsioonidele nagu ERKÜ, Eesti Am. Heatahtlik Selts, Eesti dissidentide perekondade abistamisorganisatsioon Rootsisis, samuti Eesti skautidele ja kodutütardele. Eesti parlamendiliikmete Tarandi ja Tarto reisikulude toetuseks, Balti õppetoolile Univ. of Washingtoni juures jt. Enamik nendest annetustest jagati enne Eesti iseseisvuse taastamist, et Eesti kõrgemale haridusele ja edaspidistele stipendiaatidele paremaid võimalusi anda.

Rotalia Fond inkorporeeriti Seattles iseseisva organisatsioonina 1981. a lõpus Korp! Rotalia auvilistlase Gerhard Treubergi ettepanekul, kes hakkas lähenema 90. eluaastale ja kellel ei olnud lähemaid omakseid. Ta soovis, et ta saaks oma päranduse jätta Seattle kaauvilistlastest koosnevale Fondile, mis oleks seotud Rotalia nimega, tähistades tema korporatsioonilist tagapõhja, kuid vaba igasugustest kõrvalmõjudest, et tema päranduse investeerimisest laekunud summad saaksid õiglaselt ja erapooletult ainult Eesti kõrgema hariduse huvides stipendiumideks kasutatud. Peale Treubergi kuulusid originaalselt Fondi koosseisu: Gorshkow, Kalviste, Kapsi; Karuks, Kask, Kosenkranus ja Raidna. Surma läbi lahkunud Treubergi ja Raidna asemele tulid hiljem Rebassoo ja Tuuling.

Stipendiumiprogramm algas pärast Treubergi surma aastal 1988. Fond saatis oma esialgsed stipendiaadid õppima Helsingi ülikooli juurde, et siinsetel akadeemilistel noortel oleks vähemalt mingi kaudne side meie kodumaaga. Järgnevate stipendiumidega püüdis Fond

täiendada Eesti organisatsioonide juhtkonda Ameerika mandril ning stipendiume anti noortele, kes olid aktiivsed kohalikes Eesti organisatsioonides.

Suur muudatus tuli aastal 1991, kui Eesti noortel avanesid võimalused tulla õppima Läänemaailma ülikoolidesse. Kuna Eesti vajas Läänemaailma tehnoloogiat, siis andis Fond järgneva 5 aasta jooksul välja stipendiume 110 250,00 dollari ulatuses välismaal õppimiseks. Kuid selle perioodi viimaste aastate jooksul ilmnes, et tehnoloogia ning akadeemiline tase oli Eestis jõudnud samale tasemele Läänemaailmaga ning stipendiumid välismaal õppimiseks ei andnud stipendiaatidele midagi, mida neil ei oleks olnud võimalik omandada kodumaal.

Neil kaalutlustel ning et vältida küllaltki suuri reisikuluseid, otsustas Fond alates aastast 1995 anda stipendiume peamiselt Eestis õppimiseks, et sel teel toetada ka Eesti kõrgemaid õppeasutisi. Fond on eriti tänulik Tartu Ülikooli Usuteaduskonna õppejõule Karl Laantele, kes kutsus kokku väga asjatundliku stipendiumikomitee stipendiaatide valikuks. Peale mag Laante kuulusid sel aastal komiteesse TÜ professor Peeter Järvelaid, TTÜ professor dr Rein Laaneots, TÜ rektor prof Peeter Tulviste esindaja kantselei juhataja Sirje Mark, Tallinna Panga direktor Indrek Pajumaa ja EV haridusministri nõunik Tiia Raudma. Ilmselt on see komitee teadlik Eesti hariduslikest vajadustest, mis on olnud stipendiaatide valiku aluseks. Nagu Fondi juhatus Seattles, nii töötab ka Tartus asuv Rotalia Fondi Stipendiumikomitee vabatahtlikul alusel, et kogu Fondi sissetulek saaks stipendiumideks kasutatud.

Seattles asuva Rotalia Fondi juhatuse peamiseks funktsiooniks on Treubergi

pärandustombu investeerimine, mis on fondi laekuri Aavo Kalviste juhtimisel olnud väga edukas. Kuigi fondi kapital on võrdlemisi konservatiivselt investeeritud (peamiselt *Mutual Funds*), on sissetulek olnud kaugelt üle ootuste hea ning fond ei ole kunagi toetuspalveid laiali saatnud. Puutumatuks jäetud fondi põhikapital on tegelikult viimaste aastate jooksul kahekordistunud, mis tagab, et fond saab ka edaspidi perpetuaalselt vähemalt \$ 30 000 igal aastal stipendiumideks välja anda. Praeguses majanduslikus olukorras on ilmselt väga kasulik sularaha tugevust investeerimise näol ära kasutada. Rotalia Fondi stipendiumiprogrammi populaarsus osutab kasvavat tendentsi ning käesoleval aastal tuli stipendiumikomiteel valida 30 stipendiaati 143 sooviavaldaja hulgast. See oli komiteele väga raskeks ülesandeks, kuna sooviavaldajate akadeemiline tase oli väga kõrge ja oli valus nii palju eeskujulikke avaldusi rahuldamata jätta.

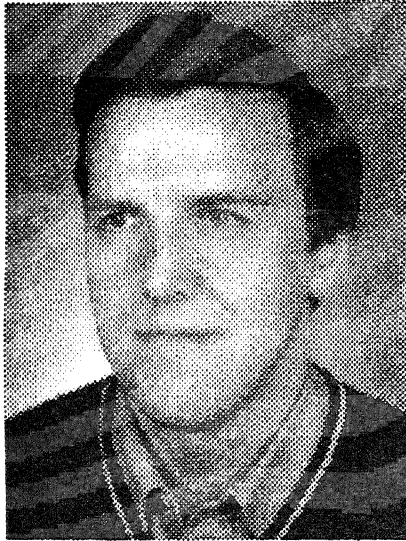
Eestis on kahtlemata väga palju akadeemilisi noori, kes majanduslikel põhjustel ei saa oma õppetööle täit tähelepanu osutada, olles sunnitud samal ajal teenima ülevalpidamist, rääkimata loobumisest erialalistest maksulistest kursustest. See olukord õigustab Rotalia Fondi tegevust ja peaks olema inspiratsiooniks, et ka mõned teised pärandustombud saaksid sama positiivselt kasutatud.

Kenneth M. Gorshkow
Rotalia Fondi esimees

Ajaleht Vaba Eesti Sõna
(New York),

18. septembril 1997.

Kirjaviisi muutmata. Toimetusele töö
prof Rein Laaneots.

Õnnitleme!**Andres Taklaja 50**

Selle aasta 14. oktoobril on meie lugupeetud kolleegi Andres Taklaja 50 juubel. Kallis kolleeg on raadio- ja sidetehnika instituudi dotsent, mikrolainetehnika õppetooli juht, austatud ja hinnatud insener-pedagoog, aktiivne ühiselutegelane, teadusemees ja huumorikas tore töökaaslane.

1966.a. sügis tõi Tallinna Polütehnilisse Instituuti tehnikahuvilise noormehe, kes oli äsja lõpetanud Keila Keskkooli.

Valituks osutus raadiotehnika eriala, mida ilmselt soodustas ka trompetimängu õppimine Nõmme Laste-muusikakoolis aastatel 1959-63.

Peale edukat insenerikutse saamist 1972.a. otsustas Andres pühenduda teaduslikule tööle ja alustas insenerina raadiotehnika kateedris 1972.a. Juba aasta pärast jätkas õpinguid TPI aspirantuuris ja tollases Leningradi Elektrotehnilises Sideinstituudis, mis lõppes edukalt teaduskraadi saamisega 1985.aastal.

Andres Taklaja teadushuvid on olnud mikro- ja optikalainete tehnikavaldkondades. Ta on uurinud laserite mürasid, projekteerinud, konstrueerinud, valmistanud ja katsetanud optilise signaali vastuvõtjaid, on võtnud osa esimese optilise sidesüsteemi loomisest Eestis 70. aastate alguses.

Viimaste aastate teadushuvid on kontsentreerunud mikrolainetehnika alale. Põhjalikult on uuritud ning analüüsitud kõrgkvaliteetsete mikrolainevoimendite ja filtrite realiseerimisvõimalusi.

Andres Taklaja teadustegevuse iseloomustuse võiks koondada ühte lausesse: kogu teoreetiline analüüs on lõppjärgus jõudnud välja praktilise tu-

ruväärtusliku seadmeni. Ükski töö ei ole jäänud ainult pelgalt teoreetiliseks.

Kõrge teadustase ja praktiliste reaalsete tulemuste ühtsus võimaldas Andres Taklajal alustada koostöötegevust USA firmaga MITEQ, mille tulemusena rajatigi mikrolainetehnika õppetool kolme aasta jooksul. Oskusliku ja asjatundliku seadmetevaliku, hea finantspoliitika ning intensiivse isikliku töö tulemusena võib praeguse mikrolainetehnika õppetooli laboratooriumi lugeda õigustatult üheks parimaks ja kaasaegsemaks TTÜ-s. Meie, kolleegid, oleme selle üle lihtsalt uhked.

Andres Taklajat iseloomustab ka aktiivne eluhoiak, ta on olnud Presidendi Kantselei kommunikatsiooni konsultant aastatel 1992-93. Oleme kõik lugenud Andres Taklaja sisutihedaid päevapoliitilisi artikleid Eesti ajakirjanduses.

Andrese peres on üles kasvanud 5 last - 2 tütar ja 3 poega.

Soovime Andres Taklajale jätkuvalt tugevat tahet, edu ja head tervist teaduspõllul ning ühiskondlikus tegevuses!

Kolleegid**raadio- ja sidetehnika instituudist.****Tudeng!****Inf!****Nõustamiskeskus!!!**

TTÜ Üliõpilaste Nõustamiskeskus (VI korpuse fuajees) on koht, kuhu tasub tulla, kui Sa vajad nõu, infot, abi, selgitust ja vastuseid oma küsimustele järgmistes valdkondades:

- õppetegevus, õpingukorraldus ja igapäevaelu TTÜ-s;
- õppimisvõimalused ja kontaktid teiste koolidega;
- üliõpilaste esindus ja esindatus TTÜ juhtimisorganites;

○ üliõpilasüritused;

○ tudengitarkused;

○ ja muud nimetamata jäänud valdkonnad ja asjaolud, mis tudengiks olemist mõjutavad.

Nõustamiskeskus kuulub Üliõpilasomavalitsuse haldusalasse ja selle tööd juhivad üliõpilased.

Tahame kuulda ka Sinu arvamusi ja ettepanekuid, mis võiks meie ülikoolis teisiti või paremini olla!

Nõustamiskeskus on oktoobrikuus avatud: esmaspäeval ja neljapäeval kl 11.00 -17.00 kolmapäeval ja reedel kl 9.30 - 14.30.

Novembrikuus võivad ajad muutuda, nii et jälgi reklaami!